

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Gorzów Wlkp., 15 kwietnia 2024 r.

PS-V.431.6.2024.PMaz

Pani

Ludmiła Janik

Dyrektor

Powiatowego Centrum Pomocy

Rodzinie

w Świebodzinie

Na podstawie art. 16 ust. 2 ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296), w związku z art. 3 ust. 2 i art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190) oraz art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) pracownicy Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w dniu 13 marca 2024 r. przeprowadzili kontrolę problemową w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie (ul. Żaków 3, 66-200 Świebodzin) w zakresie realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Kontrolą zostały objęte zagadnienia z zakresu prawidłowości realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r.

Kontrolę przeprowadził zespół kontrolny w składzie:

- *Paweł Mazurowski* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadający upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 49-1/2024 z 29 lutego 2024 r. – przewodniczący zespołu kontrolnego,
- *Natalia Wojciechowska* – Inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego nr 49-2/2024 z 29 lutego 2024 r. – członek zespołu kontrolnego.

Przed przystąpieniem do kontroli zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

O terminie przeprowadzenia kontroli zawiadomiono jednostkę kontrolowaną pismem z dnia 29 lutego 2024 r.

(akta kontroli str. 1-5)

Jednostka kontrolowana realizowała zadanie na podstawie:

- ustawy z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Solidarnościowym (Dz. U. z 2024 r., poz. 296);

- resortowego Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023;
- umowy nr PS-V.042.1.2023/ Powiat Świebodziński z dnia 10 lutego 2023 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a powiatem świebodzińskim;

Zgodnie z decyzją Starosty Świebodzińskiego realizację zadania w ramach Programu Ministra Rodziny i Polityki Społecznej pn. „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 powierzono Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Świebodzinie.

(akta kontroli str. 18, 25-32)

W toku kontroli ustalono, co następuje:

Prawidłowość realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 – **oceniono pozytywnie z uchybieniami.**

Podczas czynności kontrolnych starano się ustalić, czy jednostka kontrolowana zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zawartą umową przyznawała świadczenia usługi asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej oraz czy prawidłowo sporządzała w tym zakresie sprawozdawczość. Oceny dokonano na podstawie mierników odnoszących się do kontrolowanego zagadnienia. Badając dokumentację źródłową osób, dla których w okresie objętym kontrolą została przyznana usługa asystencka próbowano ustalić:

1. Wywiązanie się powiatu świebodzińskiego z umowy nr PS-V.042.1.2023/ Powiat Świebodziński z dnia 10 lutego 2023 roku zawartej pomiędzy Wojewodą Lubuskim a powiatem świebodzińskim.

Zgodnie z umową nr PS-V.042.1.2023/ Powiat Świebodziński, powiatowi przyznano środki w kwocie 1.060.740,00 zł z przeznaczeniem na realizację przez powiat w 2023 r. zadania w zakresie udzielenia usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej, jako formy ogólnodostępnego wsparcia. Podczas czynności kontrolnych ustalono, że powiat nie wykorzystał w całości przyznanych środków. W związku z tym, zwrócono środki w wysokości 113.586,96 zł z tytułu niewykorzystanych środków na realizację zadania. Na podstawie przeanalizowanej dokumentacji stwierdzono, iż powiat świebodziński wszystkie wydatki w ramach Programu realizował w terminie określonym w umowie. W toku kontroli zespół kontrolny ustalił ponadto, iż powiat terminowo dokonał zwrotu niewykorzystanych środków na rachunek wojewody wskazany w umowie. Jednocześnie ustalono, zgodnie z przekazaną dokumentacją, że rachunek bankowy wykorzystany do realizacji Programu, wyodrębniony został wyłącznie dla środków pochodzących z Funduszu Solidarnościowego.

W ramach oceny prawidłowej realizacji zapisów zawartych w umowie pomiędzy powiatem a Wojewodą Lubuskim, kontroli poddana została także dokumentacja materiałów informacyjnych. Realizator Programu bezpośrednio po ogłoszeniu o naborze wniosków w ramach Programu, zamieścił stosowną informację na swojej stronie internetowej.

Natomiast po uzyskanym dofinansowaniu, realizator nie dochował wymogów informacyjnych poprzez zamieszczenie stosownej informacji o dofinansowaniu w ramach Programu w formie plakatu informacyjnego na swojej stronie internetowej. Zgodnie z przekazaną w trakcie kontroli dokumentacją, plakat informacyjny dotyczący Programu

„Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023 umieszczony był jedynie w siedzibie jednostki.

Reasumując kontrolowana jednostka w sposób rzetelny, prawidłowy i zgodny z umową prowadziła wyodrębnioną dokumentację z realizacji Programu. Właściwie i terminowo dokonano zwrotu niewykorzystanych środków na rachunek Wojewody wskazany w umowie.

Nieprawidłowo natomiast realizowano obowiązek informacyjny – po uzyskaniu dofinansowania nie umieszczono informacji na stronie internetowej w formie plakatu informacyjnego.

(akta kontroli str. 23-33, 37-52)

2. Prawidłowość realizacji Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Podczas kontroli analizie poddano losowo wybraną dokumentację 9 osób niepełnosprawnych, korzystających z Programu w 2023 r., zgodnie z przyjętymi założeniami dotyczącymi doboru próby na kontrole w 2024 r.

Kontrolujący stwierdzili, że realizator prawidłowo zakwalifikował do świadczenia usługi asystenckiej. Wszystkie osoby, na podstawie przedłożonych materiałów, spełniały wymagania Programu. Zgodnie z dokumentacją przekazaną podczas kontroli, 5 osób korzystających z usługi asystenta posiadało orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, w tym 2 osoby z niepełnosprawnością sprzężoną. Adresatem usługi było także 4 dzieci w wieku do 16 r.ż. z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji.

Usługę asystencji osobistej świadczyło łącznie 9 asystentów. Zgodnie z dokumentacją znajdującą się w aktach osobowych, zatrudnione osoby potwierdziły posiadanie kwalifikacji do świadczenia usługi asystenckiej, zgodnie z wymogami Programu. Dodatkowo w dokumentacji 3 osób świadczących usługę asystencką na rzecz dziecka do 16 r.ż., znajdowało się zaświadczenie o niekaralności, informacja o niefigurowaniu w Rejestrze Sprawców Przestępstw na Tle Seksualnym w formie wydruku z rejestru oraz akceptacja osoby asystenta ze strony rodzica. W przypadku 2 osób, zamiast zaświadczenia o niekaralności, znajdowało się oświadczenie asystenta o niekaralności. Uczestnicy posiadający orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności otrzymywali pomoc w formie usługi asystenta w wymiarze 720 godzin, w tym z niepełnosprawnością sprzężoną – 840 godzin. Natomiast usługa świadczona na rzecz dzieci do 16 r.ż. została zrealizowana w wymiarze od 330 do 360 godzin. Zgodnie z ewidencją realizacji usług asystenckich w ramach Programu asystenci realizowali usługę od 1 do 12 miesięcy u jednego uczestnika.

Wydatki dotyczące kosztu dojazdu własnym/innym środkiem transportu w związku z wyjazdami, które dotyczą realizacji usług wymienionych w treści Programu, zgodnie z przedstawionymi kartami ewidencji przebiegu pojazdu, mieściły się w przedziale od 66,93 zł do 200,00 zł miesięcznie dla jednego asystenta. W przypadku 1 osoby - w jednym miesiącu koszt przejazdu został wprowadzony nieprawidłowo, a w pozostałych miesiącach nie został wprowadzony w karcie realizacji usług asystencji osobistej.

Środki przeznaczone na wynagrodzenie dla asystentów, a także przejazdy własnym środkiem transportu wykorzystane zostały zgodnie z limitami określonymi w Programie. W kontrolowanej dokumentacji, znajdowały się również notatki służbowe, sporządzone przez pracowników PCPR w Świebodzinie, z przeprowadzenia doraźnych kontroli w miejscu, w którym świadczone usługi asystencji osobistej.

Dodatkowo wszyscy asystenci zatrudnieni w ramach Programu objęci byli ubezpieczeniem od odpowiedzialności cywilnej.

Zgodnie z założeniami Programu, osoby objęte wsparciem nie ponosiły odpłatności za usługi, a usługi asystenta w szczególności polegały na pomocy asystenta w wykonywaniu codziennych czynności, funkcjonowaniu w życiu społecznym oraz stymulowaniu osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności.

Zatem wszystkie osoby, którym przyznano usługę asystencką spełniały wymogi Programu, z zachowaniem limitów godzinowych. Wszyscy asystenci zatrudnieni zostali zgodnie z zapisami Programu, a przyznane środki finansowe z Funduszu Solidarnościowego zostały wydatkowane zgodnie z zapisami Programu. Spełnione zostało założenie, aby minimum 70% uczestników Programu stanowiły osoby wymagające wysokiego poziomu wsparcia (w 2023 roku osoby ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz dzieci w wieku do 16 r. ż. posiadające orzeczenie o niepełnosprawności stanowiły 92% osób objętych wsparciem), w tym osoby z niepełnosprawnościami sprzężonymi i trudnościami związanymi z mobilnością i komunikacją. Zgodnie z wymogami przeprowadzano także doraźne kontrole i monitorowano świadczone usługi asystencji osobistej. Nieprawidłowo wypełniano natomiast karty realizacji usług asystencji osobistej, nie podając wykorzystanego kosztu dojazdu asystentów, zgodnie z ewidencją przebiegu pojazdu. Ponadto nie spełniono wymogu przedstawienia przez wszystkich asystentów świadczących usługę dla dzieci do 16 r.ż., zaświadczenia o niekaralności.

(akta kontroli str. 17, 20-21, 34-36, 53)

3. Ocena prowadzenia postępowań w zakresie przyznawania usługi asystenckiej.

Analiza kontrolowanej losowo wybranej dokumentacji 9 osób zakwalifikowanych do wsparcia w formie usługi asystenta oraz osób świadczących usługę wykazała, iż wszystkim dziewięciu osobom zakwalifikowanym do udzielenia wsparcia w formie świadczenia usługi w ramach edycji 2023 przyznano pomoc asystencką na podstawie prawidłowo wypełnionej karty zgłoszenia do Programu „Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej” – edycja 2023.

Powiat dokonywał rozliczenia realizacji usług asystenta na podstawie nieprawidłowo wypełnionej karty realizacji usług asystencji osobistej. Zgodnie z przekazaną dokumentacją, w jednym przypadku koszt wynikający z ewidencji, nie został wprowadzony w karcie realizacji usług asystencji osobistej lub został wprowadzony błędnie.

W dokumentacji dotyczącej prowadzonych postępowań, wykorzystywano dokumenty będące wzorami określonymi w Programie.

Kontrolowana jednostka prawidłowo prowadziła postępowanie w zakresie przyznawania usługi asystenckiej.

Nieprawidłowo natomiast rozliczano realizację usług asystenta w 2023 roku. Wykorzystany przez asystenta koszt dojazdu własnym środkiem transportu, nie został wykazany w karcie realizacji usług asystencji osobistej.

(akta kontroli str. 25-36, 53)

4. Prawdliwość sporządzania sprawozdawczości.

Podczas kontroli analizie poddano sprawozdanie powiatu świebodzińskiego z realizacji Programu "Asystent osobisty osoby niepełnosprawnej" - edycja 2023 w ramach Funduszu Solidarnościowego, z terminem przekazania Wojewodzie:

- 30 dni od dnia zakończenia realizacji Zadania.

Zgodnie z zapisami Programu, sprawozdanie powinno zostać sporządzone według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 do Programu.

Sprawozdanie przekazane zostało Wojewodzie w dniu 16 stycznia 2024 roku, tj. przed upływem terminu określonego w umowie, według wzoru stanowiącego załącznik nr 4 – sprawozdanie do Programu. Dane przedstawione w sprawozdaniu w trakcie kontroli poddane zostały analizie i porównane z przedłożonymi dokumentami zawierającymi ewidencję realizacji usług asystenta. Zgodnie z rozliczeniami zawartymi w kartach realizacji usług asystenta, w 2023 roku zrealizowano łącznie 22.972 godzin usług, z tego 8.608 godziny u 11 osób posiadających znaczny stopień niepełnosprawności z niepełnosprawnością sprzężoną, 9.148 godzin u 13 osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, 1.400 godzin u 3 osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, oraz 3.816 godzin u 11 dzieci w wieku do 16 roku życia (spełniających zapisy działu III Programu) na łączną kwotę 918.851,19 zł. Wykorzystano ponadto środki przeznaczone na koszty obsługi w wysokości 18.943,06 zł – dodatki dla pracowników obsługujących Program, zakup biletów komunikacji publicznej oraz koszt dojazdu własnym/innym środkiem transportu przeznaczono 23.201,85 zł, koszt ubezpieczenia OC lub NNW asystentów wyniósł 5.100,00 zł. Łączna kwota środków Funduszu Solidarnościowego wykorzystana na realizację Programu – 966.096,10 zł. Dane te były zgodne z informacjami wskazanymi w sprawozdaniu.

Zatem jednostka terminowo przekazała sprawozdanie z realizacji Programu, prawidłowo wykazano kwoty otrzymanych i wydatkowanych środków.

(akta kontroli str. 19-24, 33-36, 53)

Za kryteria oceny posłużyły:

- legalność – w toku kontroli nie stwierdzono naruszenia przepisów prawa w zakresie przyznawania usług asystenta osobistego osoby niepełnosprawnej finansowanych z Funduszu Solidarnościowego;
- rzetelność – na podstawie skontrolowanej dokumentacji stwierdzono, że kontrolowane zadania były realizowane w sposób rzetelny. Niemniej jednak stwierdzono uchybienie w postaci nieprawidłowo wypełnionej karty realizacji usług asystencji osobistej, nie podając wykorzystanego kosztu dojazdu asystenta, zgodnie z ewidencją przebiegu pojazdu oraz nie spełniono wymogu przedstawienia przez wszystkich asystentów świadczących usługę dla dzieci do 16 r.ż., zaświadczenia o niekaralności. Ponadto nieprawidłowo wypełniono obowiązki informacyjne, tj. po uzyskaniu dofinansowania nie umieszczono informacji na stronie internetowej w formie plakatu informacyjnego.

Na tym kontrolę zakończono, dokonano wpisu do książki kontroli.

Zespół kontrolny po dokonaniu analizy dokumentacji kontrolnej, stwierdził nieprawidłowo wypełnioną kartę realizacji usług asystencji osobistej, w której nie podano wykorzystanego kosztu dojazdu asystentów, zgodnie z ewidencją przebiegu pojazdu oraz nie spełniono wymogu przedstawienia przez wszystkich asystentów świadczących usługę dla dzieci do 16 r.ż., zaświadczenia o niekaralności. Ponadto nieprawidłowo wypełniono obowiązki informacyjne, tj. po uzyskaniu dofinansowania nie umieszczono informacji na stronie internetowej w formie plakatu informacyjnego.

Z uwagi na stwierdzone nieprawidłowości, w przypadku realizacji zadania w kolejnych edycjach Programu, zalecam:

- realizację obowiązku informacyjnego zgodnie z zapisami umowy,
- w przypadku, gdy usługa asystencji osobistej będzie świadczona na rzecz dzieci z niepełnosprawnościami, spełnić obowiązek przedstawienia przez asystentów m.in. zaświadczenia o niekaralności,
- prawidłowo wypełniać karty rozliczeń realizacji usług asystenta, zgodnie z obowiązującym wzorem.

POUCZENIE

Na podstawie art. 46 ust. 3 pkt 3 i art. 48 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 224) oczekuję w terminie 30 dni, liczonym od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wniosków oraz bieżącego wykonywania zaleceń. Od niniejszego wystąpienia pokontrolnego nie przysługują środki odwoławcze.

Z poważaniem

WOJEWODA LUBUSKI

Marek Cebula

Do wiadomości: Starosta Świebodziński